

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1962-1963.

10 JULI 1963.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van het koninklijk besluit van
30 september 1937 tot oprichting van een Natio-
naal Instituut voor Landbouwkrediet.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het verslag aan de Koning ter inleiding van het koninklijk besluit van 30 september 1937 tot oprichting van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, wordt duidelijk uitgelegd dat de landbouwer niet bij machte is een zo hoge interest te betalen als gewoonlijk wordt gevorderd en dat, bijgevolg, het landbouwkrediet een voordeliger regime moet genieten dan het voor andere gebieden ingericht krediet.

Het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet heeft dus de opdracht gekregen om tegen zeer matige rentevoeten krediet te verlenen.

Ofschoon de wetgever dit aspect van de opdracht van het Instituut duidelijk heeft bepaald, heeft hij het niet, op lange termijn, de middelen bezorgd om het nagestreefde doel te bereiken.

Het Instituut mag weliswaar kasbons uitgeven, maar deze bons moeten evenwel, om afnemers te vinden, aangeboden worden onder dezelfde voorwaarden als door de andere officiële organismen, die niet zoals het Instituut beperkt zijn bij de vaststelling der rentevoeten voor het verleend krediet.

Om de hoge kostprijs van dergelijke actiemiddelen te vergoeden, heeft de Staat het Instituut wel een eerste oprichtingsfonds geschonken, waarop een interest wordt betaald, welke op het einde van ieder dienstjaar wordt bepaald volgens het bekomen resultaat; deze dotatie, aanvankelijk vastgesteld op 15 miljoen, werd, na verschillende opeenvolgende verhogingen, bij de wet van 4 april 1963 op 350 miljoen gebracht (zonder rekening te houden met de tussenkomst van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, ten belope van 15 miljoen); dit bedrag is nog ruimschoots onvoldoende want het vertegenwoordigt minder dan een tiende van de huidige verbintenissen van het Instituut.

Chambre des Représentants

SESSION 1962-1963.

10 JUILLET 1963.

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'arrêté royal du 30 septembre 1937
relatif à la création de l'Institut National de Crédit
Agricole.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le rapport au Roi relatif à l'arrêté royal du 30 septembre 1937 qui crée l'Institut National de Crédit Agricole, en définissant le rôle qu'aurait à jouer le nouvel organisme, expose clairement que le cultivateur n'est pas à même de payer un intérêt aussi élevé que celui exigé généralement et que, par conséquent, le régime du crédit agricole doit différer de celui du crédit organisé dans d'autres domaines.

L'Institut National de Crédit Agricole a donc reçu pour mission de consentir des crédits à, des taux d'intérêts très modérés.

S'il a clairement défini cet aspect de la mission dévolue à l'Institut, le législateur ne lui a pas donné, à long terme, les moyens de réaliser l'objectif poursuivi.

L'Institut peut, il est vrai, émettre des bons de caisse; mais ces bons, pour trouver preneur, doivent toutefois être offerts à des conditions identiques à celles d'autres organismes officiels, lesquels ne sont pas limités de la même manière, dans la fixation des taux de leurs crédits.

Sans doute, pour compenser le coût élevé de tels moyens d'action, l'Etat a-t-il doté l'Institut d'un fonds de premier établissement sur lequel il est payé un intérêt déterminé à la fin de chaque exercice, compte tenu du résultat obtenu; cette dotation, fixée à l'origine à 15 millions, a été portée, après plusieurs relèvements successifs, à 350 millions par la loi du 4 avril 1963 (sans tenir compte de la part de la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite, qui est de 15 millions); ce montant est encore largement insuffisant car il représente moins d'un dixième des engagements actuels de l'Institut.

Zelfs een aanzienlijke verhoging van de dotatie, hoewel ze ook mag zijn, zou enkel de bestaande toestand kunnen saneren; ze zal niet kunnen vermijden dat de rendabiliteit opnieuw verslecht naarmate de verbintenissen zullen toenemen.

Deze verbintenissen zullen onvermijdelijk een steeds meer belangrijke uitbreiding nemen: de reeds aanzienlijke expansie van het Instituut werd nog versneld door de oprichting, begin 1961, van een Landbouwinvesteringsfonds, en alles schijnt erop te wijzen dat zijn activiteit zal blijven toenemen.

De Staat kan niet voortdurend de dotatie van het Instituut verhogen om de financiële toestand van dit organisme in een bevredigend evenwicht te houden.

Bijgevolg dient naar een ander middel uitgezien te worden om deze instelling normale bestaansmogelijkheden te verschaffen: dit is een noodzakelijkheid van primordiaal belang, want in het stadium van ontwikkeling dat het bereikt heeft, speelt het Instituut een zeer belangrijke rol bij de financiering van de landbouwbeleggingen, en het is niemand onbekend dat de toekomst van de Belgische landbouw in de Gemeenschappelijke Markt grotendeels zal afhangen van de manier waarop aan zijn kapitaalbehoeften zal kunnen voldaan worden.

Beschouwt men het statuut en de organisatie der andere instellingen voor landbouwkrediet, zowel in het buitenland als in België, dan lijkt wel dat het probleem in verband met de moeilijkheden van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet niet onoplosbaar is.

Men komt immers tot de bevinding dat al de gespecialiseerde instellingen voor landbouwkrediet gelddeposits op zicht en op termijn mogen aanvaarden; deze deposits, die betrekkelijk weinig kosten en die een belangrijk deel van hun actiemiddelen vormen, maken het hun mogelijk leningen tegen zeer matige rentevoeten toe te staan, hetgeen het Instituut, als officieel orgaan dat speciaal is opgericht om goedkoop krediet te verlenen, niet kan doen zonder zijn financieel evenwicht in gevaar te brengen.

Onderhavig wetsvoorstel heeft tot doel het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet de gelegenheid te verschaffen om gelddeposits op zicht en op termijn te aanvaarden, zoals voornoemde instellingen met soortgelijke activiteit in andere sectoren mogen doen.

Deze maatregel is niet alleen ten volle verantwoord omdat hij de rendabiliteit van het Instituut zou verbeteren, maar is nog gewenst om andere belangrijke redenen.

Hij zal de instelling een bijkomende bron van kapitalen waarborgen; wat nuttig zou zijn wegens de moeilijkheden waarmee zij dikwijls heeft af te rekenen om de nodige middelen te vinden tot voortzetting van haar activiteit.

Hij zal het Instituut de mogelijkheid bieden om de opdracht, welke het volgens zijn statuten heeft, beter te vervullen; overeenkomstig artikel 4, waarvan de draagwijdte zeer ruim is, moet het Instituut immers alle soorten krediet, door de landbouwers en de samenwerkende vennootschappen gewenst, kunnen verlenen.

Onder de verrichtingen die de landbouwers en hun coöperaties aanbelangen, is er een waarvan het nut verhoogt naarmate de financiële leiding der bedrijven belangrijker en ingewikkelder wordt: het betreft het krediet in rekening-courant dat het Instituut niet kan verlenen omdat het geen deposits mag aanvaarden.

Er valt trouwens op te merken dat dit orgaan zeer slecht uitgerust is om krediet op korte termijn in 't algemeen te verlenen, alhoewel het verslag aan de Koning betreffende het koninklijk besluit van 30 september 1937 een lange uiteenzetting wijdt aan dit soort krediet; met de dotatie en de opbrengst van de plaatsing van zijn kasbons beschikt het enkel over kapitalen op half lange en lange termijn; om het nodige geld te vinden voor zijn leningen op korte termijn kan het meestal slechts rekenen op her-

Même un relèvement sensible de la dotation, aussi souhaitable puisse-t-il être, ne pourra qu'assainir la situation existante; il n'empêchera pas une nouvelle détérioration de la rentabilité à mesure que les engagements augmenteront.

Or, ces derniers ne peuvent manquer de prendre de plus en plus d'extension: l'expansion, déjà considérable, de l'Institut, a encore été accélérée par la création, au début de 1961, d'un Fonds d'Investissement Agricole et tout semble indiquer que son activité ne fera que s'accroître.

L'Etat ne peut augmenter continuellement la dotation de l'Institut pour maintenir en équilibre la situation financière de ce dernier.

Dès lors, il faut trouver un autre moyen d'assurer à cet organisme des possibilités normale d'existence: c'est là une nécessité primordiale, car au stade de développement où il est arrivé, l'Institut joue un rôle très important dans le financement des investissements agricoles, et nul n'ignore que l'avenir de l'agriculture belge dans le Marché Commun dépendra beaucoup de la manière dont ses besoins en capitaux pourront être satisfaits.

Si l'on se réfère au statut et à l'organisation des autres institutions de crédit agricole à l'étranger comme en Belgique, il semble que le problème posé par les difficultés de l'Institut National de Crédit Agricole ne soit pas insoluble.

On constate en effet que tous les organismes spécialisés en matière de crédit agricole peuvent accepter des dépôts de fonds, à vue et à terme; ces dépôts, qui coûtent relativement bon marché et qui constituent une grande partie de leurs moyens d'action, leur permettent de consentir des prêts à des taux très modérés que l'Institut, organisme officiel, créé spécialement pour faire du crédit à bon compte, ne peut appliquer, pour sa part, qu'en compromettant son équilibre financier.

La présente proposition de loi a pour objet de permettre à l'Institut National de Crédit Agricole d'accepter des dépôts de fonds à vue et à terme, comme peuvent le faire les organismes précités ainsi que les autres institutions publiques belges dont l'activité est comparable à la sienne, dans d'autres secteurs.

Cette mesure pleinement justifiée du fait qu'elle améliorerait la rentabilité de l'Institut, est, en outre, souhaitable pour plusieurs autres raisons importantes.

Elle garantira à cet organisme une source supplémentaire de capitaux, ce qui serait utile, étant donné les difficultés qu'il rencontre fréquemment pour trouver les moyens nécessaires à la poursuite de son activité.

Elle le mettra en mesure de mieux remplir la mission que lui confèrent ses statuts: conformément à l'article 4 dont la portée est très étendue, l'Institut doit, en effet, pouvoir accorder toutes les formes de crédit qu'il s'avère souhaitable de mettre à la disposition des cultivateurs et des sociétés coopératives.

Or, parmi les opérations qui intéressent les cultivateurs et les coopératives, il en est une dont l'utilité augmente à mesure que se développe et se complique la gestion financière des exploitations: il s'agit du crédit en compte courant que l'Institut ne peut pas réaliser faute de pouvoir accepter les dépôts.

Il convient d'ailleurs de noter que cet organisme est fort mal outillé pour faire du crédit à court terme en général, bien que le rapport au Roi relatif à l'arrêté royal du 30 septembre 1937 consacre de longs développements à ce genre de crédit; avec la dotation et le produit du placement de ses bons de caisse, il ne dispose que de capitaux à moyen et à long termes; pour trouver l'argent nécessaire à ses prêts à court terme, il ne peut compter, le plus souvent, que sur des possibilités de réescompte obtenues auprès d'autres

discontofaciliteiten, door andere officiële instellingen verleend; deze al te strenge beperking van de herdiscontomogelijkheden, vastgelegd voor andere toestanden dan in de landbouw bestaan, belet dikwijls het Instituut juist zijn tussenkomsten aan te passen aan de feitelijke behoeften.

Ongetwijfeld is het om al deze redenen dat het in al de landen, en met name bij onze partners in de Gemeenschappelijk Markt, als algemene regel geldt dat de gespecialiseerde instellingen inzake landbouwkrediet deposito's ontvangen; zonder deposito's is een orgaan voor het verlenen van krediet, dat beantwoordt aan de behoeften van de landbouw, niet leefbaar.

institutions officielles; cette limitation beaucoup trop rigide des facultés de réescompte, fixée pour des situations autres que celles rencontrées en agriculture, empêche fréquemment l'Institut d'adapter exactement ses interventions aux nécessités pratiques.

C'est, sans aucun doute, pour toutes ces raisons que dans tous les pays et notamment dans ceux qui sont nos partenaires au sein du Marché Commun, la règle générale est que les institutions spécialisées en matière de crédit agricole reçoivent des dépôts; sans ceux-ci un organisme qui doit faire du crédit répondant aux besoins de l'agriculture, n'est pas viable.

W. DE CLERCQ.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Het 4de lid van artikel 4 van het koninklijk besluit van 30 september 1937 tot oprichting van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, gewijzigd door de besluitwet van 25 januari 1945 waarbij een Handelsdienst voor Ravitaillering wordt opgericht, wordt ingetrokken.

Art. 2.

Aan hetzelfde koninklijk besluit wordt een artikel 6bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

« Het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet mag eveneens rentedragende deposito's op zicht, met opzeggingstermijn of op termijn in alle vormen aanvaarden.

» De raad van beheer bepaalt er de voorwaarden van. »

25 juni 1963.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

L'alinéa 4 de l'article 4 de l'arrêté royal du 30 septembre 1937 relatif à la création de l'Institut National de Crédit Agricole, modifié par l'arrêté-loi du 25 janvier 1945 portant création d'un Office Commercial du Ravitaillement, est supprimé.

Art. 2.

Il est ajouté au même arrêté royal un article 6bis, libellé comme suit :

« L'Institut National de Crédit Agricole peut également accepter des dépôts productifs d'intérêt, à vue, à préavis ou à terme sous toutes formes.

» Le Conseil d'Administration en détermine les conditions. »

25 juin 1963.

W. DE CLERCQ,
R. LEFEBVRE,
F. BOEY,
E. E. JEUNEHOMME,
F. GROOTJANS.